

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	Н7 Агроінженерія
Тип і назва освітньої програми	ОПП Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4. Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет, кафедра агроінженерії та автомобільного транспорту
Контактні дані розробника (-ів)	Руслан ХАРАК , к.т.н., доцент Контакти: ауд. 356, навчальний корпус №3 E-mail: ruslan.kharak@pdau.edu.ua , Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/harak-ruslan-mykolayovych

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з навчальних дисциплін: «Матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів», «Механізація сільськогосподарського виробництва».
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. <i>фахові:</i> ФК1. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання будови і технічних характеристик сільськогосподарської техніки для моделювання технологічних процесів аграрного виробництва.
Результати навчання	Вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Здатність брати на себе відповідальність і працювати у критичних умовах, здатність працювати у команді, здатність логічно і системно мислити

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчити здобувачів вищої освіти орієнтуватися в тенденціях сільськогосподарського машинобудування в Україні та номенклатурі виробників техніки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Основи технологій виробництва.
- Тема 2. Виробництво рухомих енергетичних засобів сільськогосподарського виробництва в Україні.
- Тема 3. Виробництво техніки для обробки ґрунту.
- Тема 4. Посівна техніка.
- Тема 5. Виробництво техніки для внесення добрив та догляду за посівами.

Тема 6. Виробництво техніки для тваринництва та первинної обробки сільськогосподарської продукції.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні методи (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);
- практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);
- методи формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду);
- інтерактивні методи (проекування професійних ситуацій).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

здобувачі вищої освіти мають дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених освітнім компонентом; роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (70% від максимально можливої кількості балів за вид діяльності); перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.

- щодо академічної доброчесності

у процесі навчання здобувачі мають дотримуватися засад академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, котрі регулюються Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету; виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем; співпраця здобувача вищої освіти з іншими учасниками освітнього процесу має базуватися на принципах поваги, партнерства, взаємодопомоги, відповідальності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету.

- щодо відвідування занять

відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняний, стажування тощо) навчання може відбуватись з використанням дистанційних технологій за погодженням з деканом факультету.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

у здобувачів вищої освіти є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності на основі наявних укладених угод (договорів) між Університетом і закладом-партнером та / або індивідуальних запрошень; організаційні моменти такого навчання регламентуються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті; на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті; набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (із документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо; особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

- щодо оскарження результатів оцінювання

якщо виникає ситуація, при якій потрібно визначити об'єктивність оцінювання, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія в складі трьох осіб для проведення екзамену, до якої можуть входити: завідувач кафедри, члени групи забезпечення освітньої програми, науково-педагогічні працівники відповідної кафедри, представники деканату, студентського Сенату та студентської первинної профспілкової організації; у разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Надикто В.Т., Кюрчев В.М., Кувачов В.П. Використання техніки в агропромисловому комплексі : підручник. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 268 с.

2. Лукач В.С., Василюк В.І., Хропост В.І. Експлуатація машин і обладнання в рослинництві : навч. посіб. Ніжин : ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут», 2023. 122 с.
3. Марченко В. Механізація та технології обробки ґрунту. Agroexpert, 2019. 200 с.
4. Панченко А.І., Волошина А.А. Сучасні трактори сільськогосподарського призначення. Закордонні трактори : посібник. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2018. 600 с.
5. Головчук А. Ф., Марченко В. І., Орлов В. Ф. Машини сільськогосподарські. Київ : Грамота, 2005. 574 с.
6. Експлуатація машинно-тракторного парку в аграрному виробництві / В.Ю.Ільченко, П.І.Карасьов, А.С.Лімонт та ін. / за ред. В.Ю.Ільченка. Київ : Урожай, 1993. 288 с.
7. Гурин В.А., Востріков В.П., Кузьмич Л.В. Основи промислових технологій і матеріалознавства : навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2019. 310 с.
8. Запорожець М.І., Дудніков І.А., Харак Р.М. Система машина-поле : навч. посіб. Полтава : ТОВ «РіК», 2015. 248 с.

Допоміжні

1. Експлуатація машин і обладнання: навчально-методичний комплекс / І.М. Бендера, В.П. Грубий, П.І. Роздорожнюк та ін./ за ред. І.М. Бендери. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин Я.І., 2013. 576 с.
2. Експлуатація машин і обладнання: навчальний посібник / Ружицький М.А., Рябець В.І., Кіяшко В.М. та ін./ Київ : Аграрна освіта, 2010. 617 с.
3. Практикум із машиновикористання в рослинництві: навч. посібник / А.С. Лімонт, І.І. Мельник, А.С. Малиновський та ін. / за ред. І.І. Мельника. Київ : Кондор, 2009. 284 с.
4. Практикум з використання машин в рослинництві: навч. посібник / В.Ю. Ільченко, А.С. Кобець, В.П. Мельник та ін./ Дніпропетровськ : Редакційно-видавничий відділ Дніпропетровського держагроуніверситету, 2002. 212 с.
5. Ivanov O., Kharak R., Kostenko O., Arendarenko V., Nazarenko A., Pushka A., Sarana V. Estimation model of the diesel engine fuel system with an electromechanical device to intensify fuel supply // Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2019. №1/1(97). P.50–59. DOI: 10.15587/1729-4061.2019.155399

Інформаційні ресурси

1. Сільгосптехніка made in Ukraine: народжені в незалежній Україні. <https://traktorist.ua/articles/silgosptehnika-made-in-ukraine-narodzheni-v-nezalezhniy-ukrayini>
2. Скрипник В. Розробка, виробництво, конструктивні особливості нової сільськогосподарської техніки : навч. посіб. Київ : Літера ЛТД, 2019. 256 с. <https://www.e-litera.com.ua/upload/pto/pto-silgosptekhnika.pdf>
3. Ерідон Тех. Надійна техніка, якісний сервіс. <http://www.eridon-tech.com.ua/>
4. ТОВ "Агрістар". Офіційний дилер техніки John Deere в Україні. <https://agristar.com.ua/ukr/>
5. Полетехніка. Сільськогосподарська техніка. Сервіс та запчастини. Точне землеробство. <https://poletehnika.com.ua/>
6. Агросфера. <https://www.youtube.com/@AGROSPHERA>
7. Agro Import. https://www.youtube.com/channel/UC8NYD_o_fbtX9J4zMG0cgZg
8. Велес Агро. Виробник ґрунтообробної техніки і запасних частин. <https://www.velesagro.com/>
9. Ельворті. Агротехнології в поєднанні з природою. <https://elvorti.com/>
10. ТОВ «Завод Мороза». Сучасний виробник сільськогосподарської техніки. <https://zavodmoroza.com>
11. ТОВ "Завод Кобзаренка". <https://kobzarenko.com.ua/ua>
12. JOHN GREAVES. Сільськогосподарська техніка. <https://john-greaves.com/#>
13. Moroz. Сільськогосподарська техніка. <https://www.moroz.ua>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри агроінженерії та автомобільного транспорту
протокол від 12.01.2026 р № 6

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Письмове виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Основи технологій виробництва.	10	6	16
Тема 2. Виробництво рухомих енергетичних засобів сільськогосподарського виробництва в Україні.	10	7	17
Тема 3. Виробництво техніки для обробітку ґрунту.	10	7	17
Тема 4. Посівна техніка.	10	6	16
Тема 5. Виробництво техніки для внесення добрив та догляду за посівами.	10	7	17
Тема 6. Виробництво техніки для тваринництва та первинної обробки сільськогосподарської продукції.	10	7	17
Разом	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях (0-5)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Висока активність при виконанні практичних завдань. Здобувач вищої освіти володіє навичками вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції.
4	Посередня активність при виконанні практичних завдань. У відповідях на питання роботи, здобувач вищої освіти допускає неточності, що вказує на посереднє володіння навичками вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних

Кількість балів	Критерії оцінювання
	процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
3	Задовільна активність при виконанні практичних завдань. У відповідях на питання роботи, здобувач вищої освіти допускає неточності, що вказує на задовільне володіння навичками вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції.
2	Відсутня активність при виконанні роботи, більше половини завдань не виконана. Здобувач вищої освіти не володіє навичками вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції.
1	Виконав практичне завдання неповністю, не володіє навичками вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції. Висновки по роботі відсутні.
0	Не виконав(ла) практичного завдання

письмове виконання самостійної роботи

(письмове виконання завдань самостійної роботи (0-7)) за темами 2,3,5,6 та (0-6) за темами 1,4

Кількість балів	Критерії оцінювання
7	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно і вичерпно відповів на поставлені питання і продемонстрував навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
6	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він змістовно відповів на поставлені питання і продемонстрував навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
5	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів на поставлені питання і продемонстрував навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
4	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів на поставлені питання і продемонстрував незначні навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів не на всі поставлені питання і продемонстрував незначні навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
2	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів не на всі поставлені питання і продемонстрував незначні навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
1	Здобувач вищої освіти представив конспект з самостійної роботи в якому він відповів на одне з поставлених питань і не продемонстрував навички вибирати машини і обладнання та режими їх роботи у механізованих технологічних процесах рослинництва, тваринництва, первинної обробки сільськогосподарської продукції
0	Здобувач вищої освіти не представив конспект з самостійної роботи.